

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és felelős szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Rendőrszellem Magyarországon.

Valamikor, még nem is olyan régen, nálunk Magyarországon valami lenézői gunnyal és fölénnyel emlegettük, hogy Oroszországban kozárruralom, kozákszellem van. Ezzel az egy szóval tudta jellemezni a magyar sajtó és a magyar közvélemény, de talán az egész világ közvéleménye is azokat az állapotokat, amelyek Oroszországban annak idején voltak. Azután lecsendesültek a viharok, valami alkotmányfélélt is kaptak az oroszok és — most helyébe léptünk mi. Nem kozákszellem, hanem rendőrszellem, rendőruralom van ebben a szép tejjel mézzel és vérrel folyó Kánaánban.

Az egész országban, mint valami lidérenyomás terül el a fegyveres erő megvadult szelleme. A sajtó tele van a rendőri brutalitásokkal és azokkal a harcokkal, amiket a békés polgárságnak, vagy egynehány szegény beteg, vagy részeg embernek a közbiztonság ugynevezett őreivel végig kell harcolnia. A rend őrei megszűntek azok lenni. Szinte biztonságosabb ma már oly tájkon oly utcákon járni, ahol nincs rendőr. Azelőtt nagy ritkán történt meg, hogy valamelyik eldugott vidéki városkából érkezett egy-egy rendőri brutalitás híre, amit valamelyik rendőrnek fel-

öltözött durva paraszt követett el, most azonban minden nap a legműveltebb, legnagyobb városok ontják az ilyen híreket.

Ez már nem egyes embereknek a brutalitása, hanem ez az egész rendőri kart átható brutális, durva szellem. Az ilyen átalakulás nem magától megy végbe. Egy kaszt, vagy egy osztály gondolkodása nem alakulhat így márol holnapra át, csak akkor, ha valami hatalmas indító ok hatott rá. A rendőrszellem megváltozását és a mai brutális rendőruralmat is egy nagy válság okozta. Az a válság volt az indító oka ennek, amelyet június 4-én idézett elő Tisza István. Ő volt az, aki rendőruralommal garnírozta a törvényhozás működését, ő volt az, aki megreformálta a magyar alkotmányt és a fegyveres ellenállás jogát, amit az aranybulla valamikor ki-mondott felélesztette, de a hatalom jávára, ő volt az, aki felidézte a rendőrszellemet, de most nem tudja újra elaltatni, úgy mint Goethe bűvészinasa.

Tisza István gróf gratulálhat önmagának. Így felfordítani egy országot még kevés embernek sikerült. Taláncsak az ó-korban voltak olyan Herost-rátosok, vagy Nerók, akiknek keze nyomán így lángborult minden. De Tisza elég jól számított egy oldalon, hogy annál nagyobbat tévedjen a másikon. Jól számított, mikor arra gondolt, hogy az ország vihara nyáron át csillapodni

fog, de nem számított arra, hogy jön az ősz és akkor felfog zúdulni újra a nemzet haragja. Nem gondolt erre, mert azt hitte, hogy a nyári csend elaltat mindent és nem gondolt arra, hogy itt marad a rendőruralom, amely ébren tartja, izgatottságban tartja a kedélyeket állandóan.

Amilyen a gazda, olyan a szolgálója, mondja egy nagyon régi közmondás és ez a közmondás most is bevált. Tisza István erőszakosságát örökölte, átvette és nagy örömmel alkalmazza a fegyveres erőnek az a része, amely a közönséggel érintkezik.

Ime az abszolút Oroszország után milyen hamar következett a sorban az ősrégi alkotmánnyal bíró Magyarország. Nem is kellett hozzá bomba, nem is kellett hozzá lázadás, csak az kellett, hogy a nemzet ne akarjon vakon engedelmeskedni valakinek, aki felülve az országház magas elnöki székébe, onnan letekintve elszédült. Sok minden dolog volt már Magyarországon, amiért lázongott az egész ország, de olyan kicsinyes, olyan jelentéktelen dologért, mint az, hogy Tisza István legyen a képviselőház elnöke, még nem borították lángba ezt a földet. Mert a nemzet életére teljesen értéktelen és jelentéktelen dolog lett volna Tisza elnöksége, ha mellékélményei és mellékeredményei nem voltak.

És Tisza bátor és erélyes ember.

TÁRCZA.

A Gárnó.

Lengyel Menyhért és Bíró Lajos 3 felvonásos színműve. Szinre került Baján augusztus hó 8-án.

Katalin cárnő éppen olyan kiapadhatatlan forrása a színműíróknak, mint nagy Napóleon. Írtak már Nagy Katalin cárnőről drámát, vigjátékot, operettet, jó és rossz színművet, de a téma mégis örökké új marad. A téma mégis izgatja a színműírókat, hogy vállalkozzék arra a nehéz szerepre, hogy az oroszok császárszönyváról valami újat, valami érdekeseget, valami lekötőt, valami figyelemre méltót mondjon el.

Ez vezérelte a két nagy író Lengyel Menyhértet és Bíró Lajost is, amikor összefogtak, hogy megírják a «Cárnő»-t. Vállalkozásuk sikerült is fényesen. Csodaszépen felépített

drámájuk központjába úgy állították be Katalin cárnőt, mint a perverzitásig érzékű asszonyt, mint a kegyetlenségig szigorú uralkodót, mint az alattvalóit őszintén, melegen szerető császárnőt, a vérszomjassan boszúálló démoni asszonyt, mint a megbocsátó szót és végül, mint az ellágyuló turbékoló szerelmest.

Ezt a nehéz, szinte eljátszani lehetetlen nagy művészetet igénylő szép szerepet kellett megjátszani tegnap este Halasi Mariskának. És megjátszotta művészetével, megértéssel kiválóan nagy intelligenciával, a nagy feladat teljes átérzésével. Minden műzsdulata a művésznő tudatos cselekedete volt, minden szava az őszinteség visszhangja. Játéka mélyen átgondolt, alaposan áttanulmányozott. Belemarkolt hallgatóságának a szívébe, magával ragadta a közönséget, az ő közönségét, teljesen ura volt a helyzetnek. Két évi működése alatt láttunk már sok szép alakítást, de olyan tökéletesen művészi talán még a Sasfiókban sem produkált. A közönség nem is fukarkodott az elismerésben. Minden fel-

vonás végén négyszer ötször hívták a lámpák elé. Sikerben méltó osztályosai voltak László Gyula, aki a simulékony udvaroncot játszotta meg művésziességgel és Tallián László, aki Katalin szerelmest és az elégedetlen nemesség vezetőjét személyesítette meg férfiasan, önérzetesen ügyesen. Varsa Gyula nagy igyekezettel játszotta meg a francia diplomátát kevés sikerrel. Ehez a szerephez több könnyedség kell.

Martinek Ilonka egy kis epizód szerepet játszott és hogy őszinték legyünk meg kell vallanunk, hogy láttunk tőle már jobb alakítást is.

A darab is, az előadás is, amelynek rendezését külön meg kell dicsérnünk, jóval nagyobb publikumot érdemelt volna. Remélhetőleg a második előadásánál nagyobb publikum lesz.

Fodor Károly.

Nem ijedt meg május 23-ától és nem ijedt meg attól, hogy milyen hangulat fogadta június 4-ét, hanem a véderő terhein kívül nyakába rakott az országnak egy igazi, hamisítatlan muszka rendőrruralmat és rendőrszellemet.

Ha Tisza István csak november 18 át és június 4 ét csinált volna, akkor a neve esetleg kitörlődött volna a nemzet történetéből. Ezt tudta Tisza és ezért valami maradandót akart csinálni. És megcsinálta. Inaugurálta azt a rendszert, amely mellett a polgárság életét és biztonságát a rendőr veszélyezteti, amely mellett az emberek félnek a rendőrségre menni, amely mellett az egész ország kereskedelme és gazdasági élete a benuulás felé halad, sikerült neki mindezt megalapítani és kinosan hosszú ideig fenntartani is — a XX század alkotmányos törekvéseinek legnagyobb dicőségére.

Színház.

Jönnek a jutalomjátékok

és közeledünk a szezon végéhez. A jutalomjátékok sorozatát a társulatnak egy törekvő, tehetséges fiatal tagja, Kormos Ferenc kezdi meg. Kormos jutalomjátéka az «Elvált asszony» lesz a jövő hét keddján. Kormos annyi sok kellemes perccel szerzett a közönségnek két évi működése alatt, hogy a közönség most, amikor a fiatal színész végleg bucsut vesz Bajától, bizonyára elismerésben fogja részesíteni jutalom játéka alkalmából.

Az asszonyfaló.

Ez a nagyszerű operett kerül szombaton bemutatásra. Ez az operett a szezon egyik legszebb muzsikájú operettje, amelyben egymást üzik, kergetik a legszebb melódiák. Amellett szövege is mulattató, szórakoztató.

A színház műsora

Péntek: Ártatlan Zsuzska. Félhelyár.
Szombat: Asszonyfaló. Operett bemutató.
Vasárnap d. u.: Luxemburg grófia.
» este: Asszonyfaló. Másodszor.
Hétfő: Leányvásár. Félhelyáron.
Kedd: Elvált asszony. Kormos Ferenc jutalomjátéka.
Szerda: Sasliók. Félhelyáron.
Csütörtök d. u.: Cirkusz. Félhelyáron.
» este: Asszonyfaló. Harmadszor.

TELEFONHIREK

Bpest, 1912. augusztus 9.

Kovács Gyula

ügyében ma tárgyalta a vádtanács az ügyész felfolyamodását, amelynek a vádtanács helyet is adott és úgy határozott, hogy Kovács Gyulát nem helyezi szabadlábra. A határozat indokolásában elmondja, hogy Kovács Gyula előre megfontolt szándékkal cselekedett és az orvos azon állítását, hogy Kovács Gyula nem volt a tett elkövetésekor beszámítható, nem fogadhatja el bizonyítéknak.

A németországi bányarobbanásnak

eddig 116 halottját hozták felszínre. Tizenkét más tárnában még sok a halott.

Gyilkos szerelmes.

Székesfehérváron egy legény közös háztartásban élt egy huszesztendő lányal. Mivel a legény brutális volt, a lány elhagyta. Az elhagyott szerető elment ma a lányhoz, rá akarta beszélni, hogy térjen vissza hozzá. Mint-hogy a lány nem hajlott a szóra, rátámadt a legény és úgy összeverte, hogy több csonttöréssel szállították be a lányt a kórházba.

Samassa érsek

ma délután megáldozott. Utána megplombáltatta a fogát.

Agyonsújtotta a villám.

Sásorlajauhelyen a villám a dolgozó munkások közé ütött. Két fiatalembert agyonsújtott, három pedig haldoklik.

NAPIHIREK.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért Fodor Károly szegédszerkesztő a felelős.

A sportegylet szenzációt kelt ismét művészi kivitelű plakátaival, mely remélhetőleg ismét nagy számban vonza majd a közönséget az aug. 15-iki uszóversenyre, footbalmérkőzésre, nemkülönben a nagyszámu illusztris vendégeink fogadtatására. A fogadtatás és rendezés kéréseinek megbeszélése céljából a B. S. E. vezetősége, mely Erdélyi Gyula polgármester helyettes elnöklété mellett vasárnap (VIII/11-én) délelőtt 10 órakor ülést tart, a

választmányi tagokat, városunk előkelő érdeklődő hölgyközönségét és sportkedvelő urait ezennel is meghívja.

Vándor képkiallítás nyílik meg vasárnap a Nemzeti Szálló dísztermében. A mintegy 60—65 drb. festmény között sok előnyösen ismert festőművész nevével fogunk találkozni, így Kézdí Kovács, Molnár János, Beregi, Litkei és még számosan fognak a kiállításon egy vagy több művel képviselve lenni. Beépídját a rendezőség nem szed s így bárki díjtalanul megtekintheti a kiállítást.

§ Az uszóversenyre a nevezések augusztus hó 10-re beadandók.

Adomány. Maskál Lipót ur a bajai ipartestülettől vásárolt 2 darab házrészjegyet az izartestületnek visszaajánálkozta amely nemcsak szívóségeért ezuton is köszönetet mond az elnökség.

Tűz volt tegnapelőtt este. A régi bikityi uton a sorompóval szemben levő szérús kertben kigyult Sztaniszevlevics Rodivoj szénája és el is hamvaadt (mintegy 400 métermázsa mennyiségű). A kivonult tűzoltóság-nak sikerült a nagy szélben az összes környéken levő szalma és szénakazlat megmenteni. A tűzoltók tegnap reggeli 7 óráig dolgoztak.

Az 1912. aug. 15-iki uszóverseny programja:

- I. 50 m. gyermekverseny. (14. év.)
- II. 4×50 m. vándordíjas staféta.
- III. 100 m. melluszás.
- IV. 50 m. junior uszás.
- V. 100 m. bajnokság.
- VI. 50 m. hátuszás.
- VII. 50 m. főverseny.
- VIII. 50 m. térelőny uszás.
- IX. 400 m. bajnokság.
- X. 50 m. hőlgyverseny.
- XI. 50 m. ifjúsági verseny (17 év)
- XII. 50 m. vigaszverseny.
- XIII. 4×50 m. vegyes staféta.

Iparosok bálja Szabadkán legközelebb az összes ipari szakmák vezetői fényes mulatságot fognak rendezni. A rendezőség, melynek élén iparosaink színe-java áll, egyelőre még nem óhajtja a programot, mely minden képzeletet felülmul, nyilvánosságra adni. Mégis annyit megtudtunk, hogy éjfélkor a figyelmes rendezőség nagy meglepetést tartogat, a hölgyközönség számára. Ugyanis a jelenlevő hölgyek mindannyian egy-egy eszébe két elefánt védjegyü Diadal pörkölt kávé kap, mely a legjobb kávék keveréke és amely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy izét és zamátját évekig megtartja. Csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható.

FODOR KÁROLY.

szegélszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókintézetének
jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi november hó 1-re üzlethelyiségeknek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

5 szobás

lakás különálló épületben, **nagy üvegfolyosóval, mellékhelyiségekkel** november 1-ére **kiadó.**

Bővebbet: Geiringer Miksáné Árpád-utca 38.

Eladó ház.

Bethlen Gábor-utca 4. sz. ház (4 szoba, üvegezett folyosó, kert és összes mellékhelyiségekkel) szabad kézből **eladó.**

259. szám.
vg. 1912.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-cikk 19-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabaddai törvényszéknek 1911. évi 7124 és 9426/p számú a bajai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 5831 számú végzése következtében dr. Monostori Gyula bajai ügyvéd által képviselt Füstös József bajai lakos engedményese javára 1000 korona jar. ere.éig 1911. évi április hó 13-án foganasított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3620 kor. becsült következő ingóságok, n. m.: 25 sertés, 2 tehén, 1 borjú, 5 birka és 1 sorvetőgép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 583/8 sz. végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1910. évi március hó 1. napjától járó 6% kamatai és 1/3% váltódíj és eddig összesen 290 kor. 75 fillérben bíróság megállapított költségek erejéig. Bácsborsódón 112 számú házban leendő megtartására **1912. augusztus hó 17-ik napján délelőtt 10 óráját** határidőül kitűzték, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Baja, 1912. évi július hó 28-án.

P. H. **Szegő József** s. k.
kir. bír. végrehajtó.

5965/1912. tkv. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A bajai kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Rajk Aladár bajai ügyvéd által képviselt Bajai Kereskedelmi és Iparbank javára Özv. Lakatos Jánosné nygvis mint kiskori Lakatos Mária és János gyámja madarasi lakos ellen 400 kor., tőke, ennek 1911. évi okt 10-től járó 6% kamatai 1/3% váltódíj, 120 K 95 f. eddig, 25 K 10 f. ezuttal megállapított és még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144 és következő §§-i valamint az 1908. évi 41 t.-c. 21 §-a alapján a szabaddai kir. törvényszékhez tartozó a bajai kir. járásbírósnak területén levő a madaraszpusztai 269 sz. betéti-beni A 1 78 és 79 hrsz. ingatlanságból B. 8. és B. 9 sorsz. a kisk Lakatos Mária és kisk. Lakatos Jánost illető 1/10 rész hányadra 386 K. 40 fill. kiküldési árban ezennel elrendeli és arra Bácsborsód közszékházánál **1912. augusztus 24-iki napjának d. e. 10 óráját** kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanság a kiküldési ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kiküldési ár 10 százalékát készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az első részletet 15, a másodikat 30, a harmadikat 45 nap alatt mindig az árverés napjától számítva, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adóhivatal, mint bírói letétpenztárnál az ide két példányban és kellő fizetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be. Baja, 1912. június 14. napján.

TEMMER
kir. járásbíró.

Jó forgalmu

kézimunka üzlet betegség miatt **eladó.**

Özv. Horváth Jánosné.

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK**

**UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU I**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

A hölgyvilág b. figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel ertesíteni, hogy körutazásom alkalmával rövid ideig **Baján, a Bány Szállóda nagyeremében** (Külön bejárat) f. évi **augusztus hó 1-től** délután 3 órától nagyszabásu

női ruha-szabászati tanfolyamot

nyitottam. Ezen tanfolyam már az egész országban híres. A jó alkalomra felhívom a n. é. közönség becses figyelmét.

Szabászati módszerem olyan könnyen felfogható, hogy egy 12 éves leányka is képes hamar a hői ruhaszabászatot tökéletesen elsajátítani ellenben felnőttek gyorsan elsajátíthatják az általam feltalált „EUROPA” című szabászati rendszerrel és az „Európa” című szabászati könyv szerint, mely törvényesen védve van.

A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetél. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermeknek ép oly pontosan, mint a felnőttek részére is. 3. A derék kiszabását. 4. Mindenféle angol és francia szabászatot. 5. Kostüm kabátot, hálókabátot és matróbluzát. 6. Ingbluzákat többféle, 7. Mindenféle újrészeket. 8. Princes ruhákat, japán bluzákat, valamint ezeknek összeállításait is.

Tandij személyenkint 15 korona. Tandiját nem kell előre megfizetni.

A tanórák a délután folyamán lesznek megtartva 2-5 óráig. Beiratkozni lehet a fenti helyiségben nálam és a tanórákon.

Külön tanfolyam
délelőtt fel 10-11-ig és este fel 8-9-ig

Szives látogatást kér
KOCH IGNÁCZ,
az „Európa” című szabászat feltalálója
és a tanfolyam igazgatója.

ETABLISSEMENT MONTMARTRE

PÁRIS . . . BUDAPESTEN

VI. ker., Andrásy-ut 54. szám. **EGÉSZ ÉJJEL NYITVA.**

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. **Diszitéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi** Telefonszám 84.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes.
Mert ha czipőt szegzek, varrok.
Rajt' van

PALMA
KAUCSUK-SAROK.

- Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként 224 K-tól kezdve
- Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
- Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
- Csiszolt graniit lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
- Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
- Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve
- Drótbetétes cementcsövek 15 100 cm. átmérőig
- Kút fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
- Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve
- Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
- 1 kocsis dunai homok hazaszállítva 4 korona.
- Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégl- és cemetárugyára.

Gazdag braziliai hölgy,

egyedül álló fiatal, gyermektelen özvegy, szép és derek, gyorsan házasságra lépne egészséges jellemes emberrel, akár va gyontalannal is — Fides, Berlin 18.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávét

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávét . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávét 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávét . 1 kor. 50 fillér.

☛ Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ☛

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Főter.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☛

☛ Tartós és nem ragad. ☛

☛ Mosható.